

KLIMAFORANDRINGER

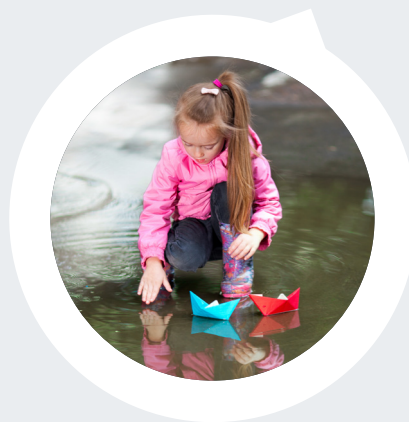
Borgernes
holdninger
og adfærd

Forord

Vi mærker allerede i dag konsekvenserne af de ændrede klimaforhold gennem stigende nedbør, forhøjede vandstande og mere ekstremt vejr. Flere og flere af borgerne i Region Syddanmark føler sig påvirket af de negative konsekvenser fra klimaforandringer. Det kommer også til udtryk gennem stigende bekymringer blandt befolkningen, især når det drejer sig om fremtiden.

Rapporten "Klimaforandringer - borgernes holdninger og adfærd" er med til at illustrere, hvorledes borgerne i Region Syddanmark i dag oplever konsekvenserne af klimaforandringer. Rapporten er endvidere med til at understøtte Region Syddanmarks kommende klimastrategi, som blandt andet har til mål at mindske de negative konsekvenser ved stigende nedbør, forhøjede vandstande og mere ekstremt vejr. Dette skal blandt andet lykkes ved at indgå partnerskaber og gennemføre fælles klimatilpasningsprojekter, der også kan komme vores natur og biodiversitet til gode.

-- / Udgivelse:
Region Syddanmark
Damhaven 12, 7100 Vejle

Januar 2020

-- / Foto:
Hyldager Fotografi, Colourbox

Indhold

s.2 Intro

s.3 Klimaforandringerne påvirker mange syddanskere

s.9 Boligen centrum for klimabevidste handlinger

s.15 Sådan har vi gjort

Klimaforandringer påvirker mange syddanskere

Klimaforandringer er ikke bare et fænomen, der optræder i medierne og rammer andre dele af verden. Mange syddanskere oplever klimaforandringer i hverdagen, og endnu flere bekymrer sig over konsekvenserne.

84 pct. af syddanskerne er i høj grad eller i nogen grad bekymret over, at klimaet forandrer sig – kun fire pct. er slet ikke bekymret. Det er ikke kun de unge, som er optaget af klimaforandringerne – det er noget, der påvirker alle aldersgrupper.

Lidt over en fjerdedel (27 pct.) af syddanskerne mener, de i høj grad eller i nogen grad oplever klimaforandringernes konsekvenser, der hvor de bor.

Der er en tendens til, at indbyggerne i kystområder i den vestligste og østligste del af regionen i lidt højere grad oplever klimaforandringerne end gennemsnittet. Særlig på Fanø føler befolkningen sig udsat. Her mener 42 pct., at de i høj grad eller i nogen grad oplever klimaforandringerne.

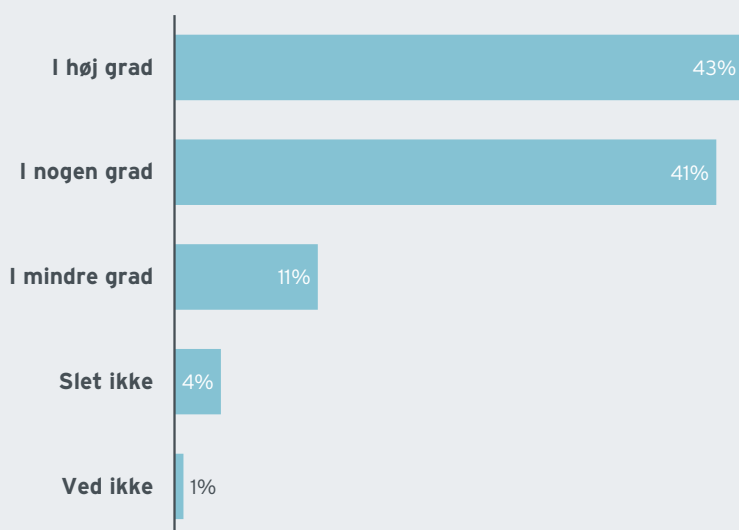
Det er i langt overvejende grad vejrforandringer, herunder særligt tørke, regn og skybrud, som syddanskerne oplever. Vejrforandringer er også, sammen med oversvømmelser, en klar topscorer, når borgerne bliver bedt om at udpege de mest betydningsfulde konsekvenser af klimaforandringer på globalt plan.

Troen på at klimaforandringerne medfører negative konsekvenser, vokser betydeligt, jo længere syddanskerne kigger frem i tiden. Mens 54 pct. i høj grad eller i nogen grad tror, at klimaforandringerne vil få negative konsekvenser for dem selv i fremtiden, mener 90 pct. i høj grad eller i nogen grad, at det vil få negative konsekvenser for den næste generation.

Klimaforandringerne har også konsekvenser for bosætning. For halvdelen (49 pct.) af syddanskerne har risikoen for oversvømmelser i høj grad betydning for valg af ny bolig. Denne tendens er stigende – I 2012 var der tale om 39 pct.

Udbredt bekymring over

I hvilken grad er du bekymret over, at klimaet forandrer sig?

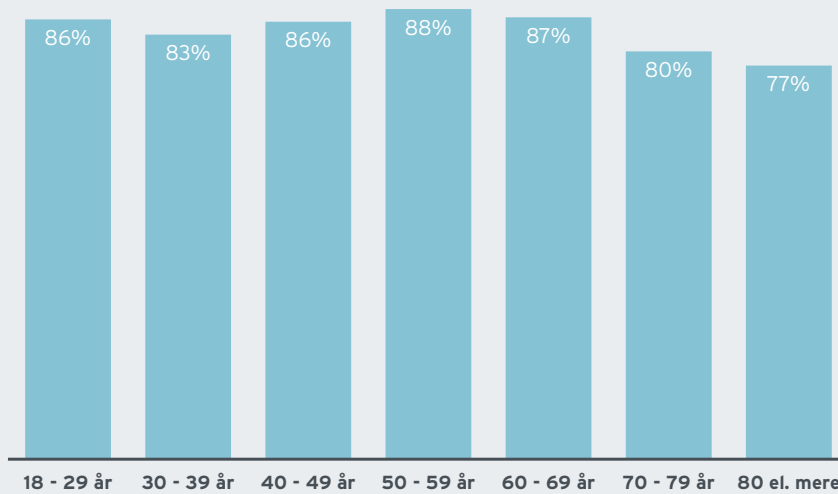

Figuren viser, i hvilken grad borgerne bekymrer sig over, at klimaet forandrer sig. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Folk i alle aldre er bekymrede over

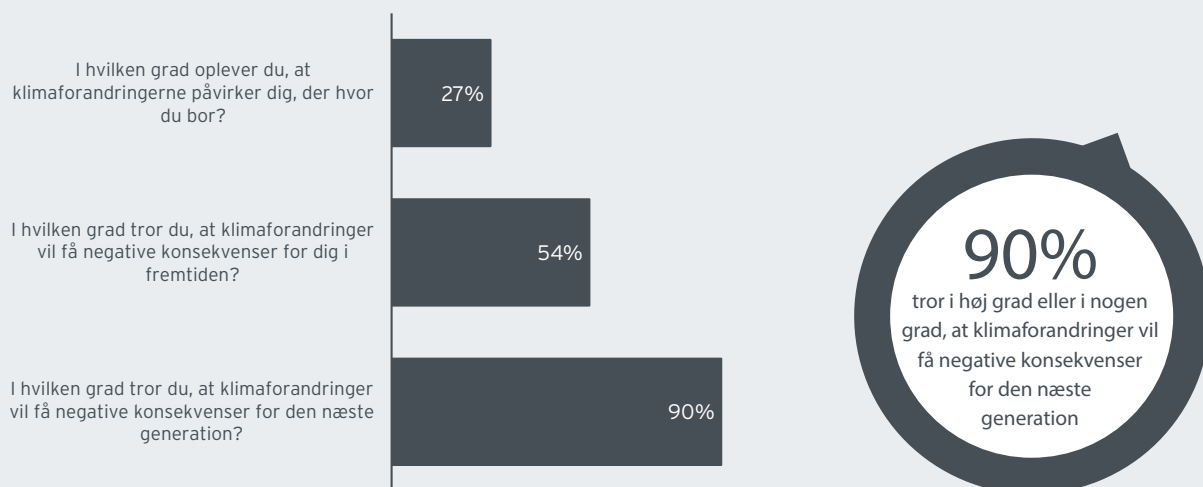
Andel der svarer, at de i høj eller nogen grad bekymrer sig over, at klimaet forandrer sig.

Figuren viser andelen af borgerne fordelt på aldersgrupper, der svarer i høj grad eller i nogen grad til spørgsmålet: "I hvilken grad er du bekymret over, at klimaet forandrer sig?". Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Bekymring stiger markant jo længere borgerne

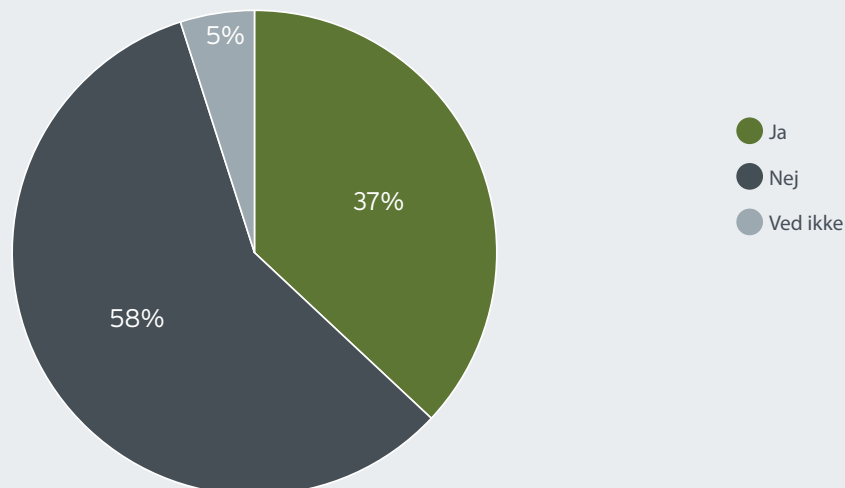

Figuren viser andelen af borgerne, der svarer i høj grad eller i nogen grad på de tre viste spørgsmål. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Mere end hver tredje mener at have oplevet negative konsekvenser af

Har du selv oplevet negative konsekvenser som følge af klimaforandringer?

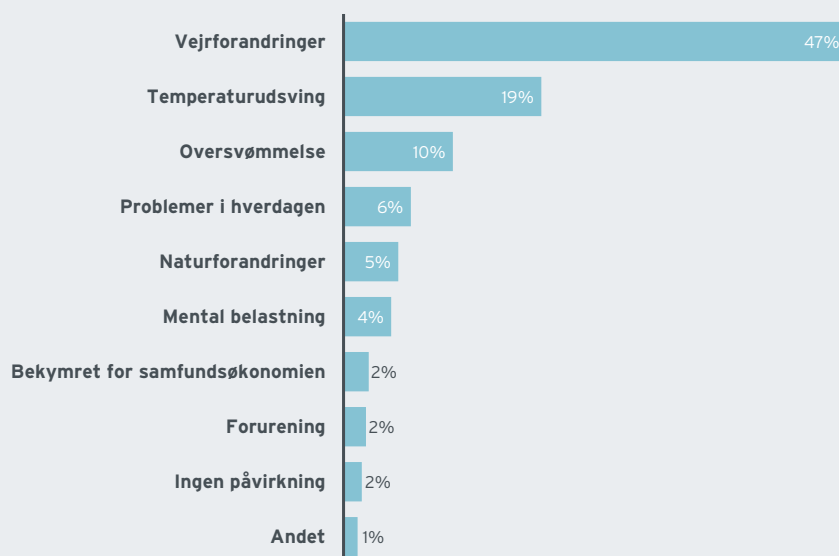

Figuren viser andelen af borgerne, der selv har oplevet negative konsekvenser af klimaforandringer. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

.. og de fleste føler sig især

Figuren viser hvilke former for forandringer borgerne hyppigst føler sig påvirket af.

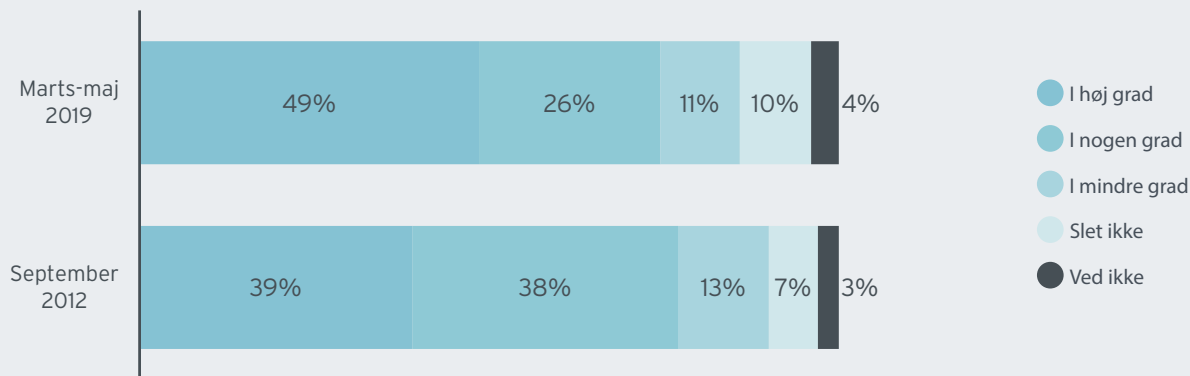

Figuren viser, hvordan en stikprøve af borgerne svarer på det åbne spørgsmål "På hvilke måder oplever du, at klimaforandringerne påvirker dig?". Disse åbne svar er blevet sorteret i kategorier, der reflekterer deres indhold. Eksempelvis dækker kategorien "Vejrforandringer" over de borgere der nævner, at de føler sig påvirket af tørke, regn og skybrud, storm og vind, og vejrforandringer generelt. Yderligere informationer kan findes i metodeafsnittet på s. 15. 756 svar fra 570 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Risiko for oversvømmelse har

I hvilken grad ville risikoen for oversvømmelser have betydning for dit valg af bolig, hvis du skulle ud at købe en ny bolig i morgen?

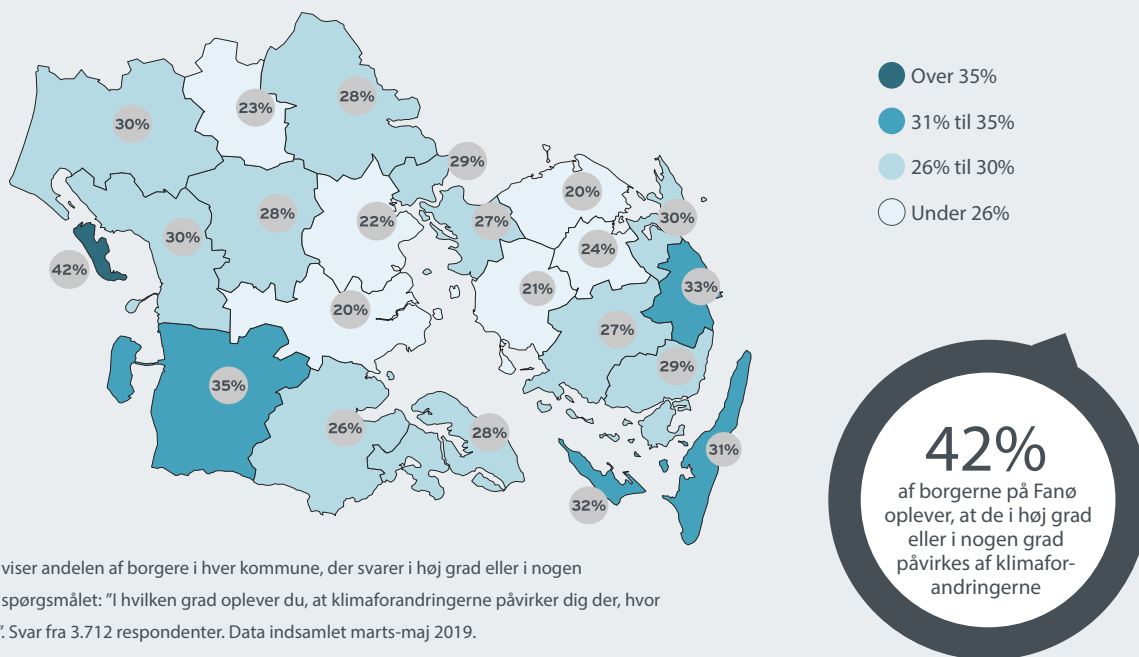

Figuren viser andelen af borgerne der mener, at risikoen for oversvømmelse har betydning for deres valg af bolig, sammenlignet med svar på samme spørgsmål fra 2012.

Kilde: Region Syddanmark

Hvordan påvirker klimaforandringerne borgerne i

Andel der svarer i høj eller nogen grad på spørgsmålet "I hvilken grad oplever du, at klimaforandringerne påvirker dig der, hvor du bor?"

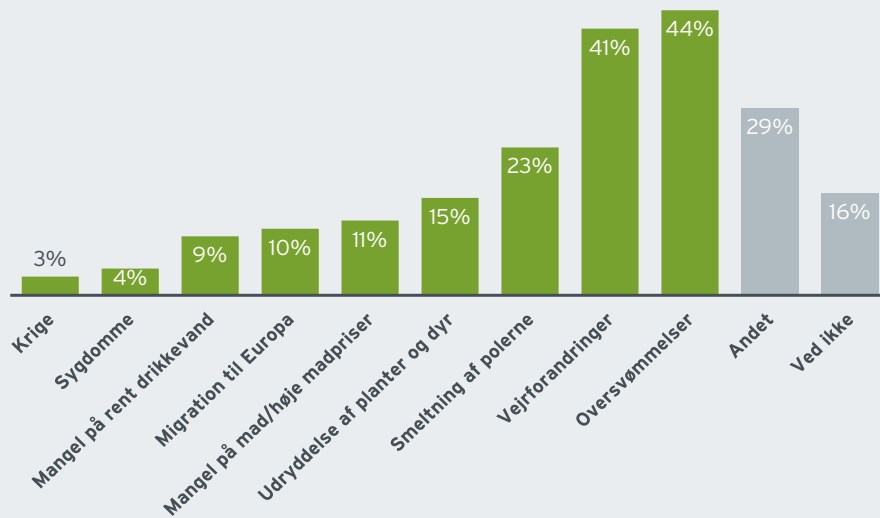

Figuren viser andelen af borgere i hver kommune, der svarer i høj grad eller i nogen grad på spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du, at klimaforandringerne påvirker dig der, hvor du bor?". Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Oversvømmelser og vejrforandringer bekymrer mest

Hvad bliver efter din mening de mest betydningsfulde konsekvenser af klimaforandringerne på globalt plan?

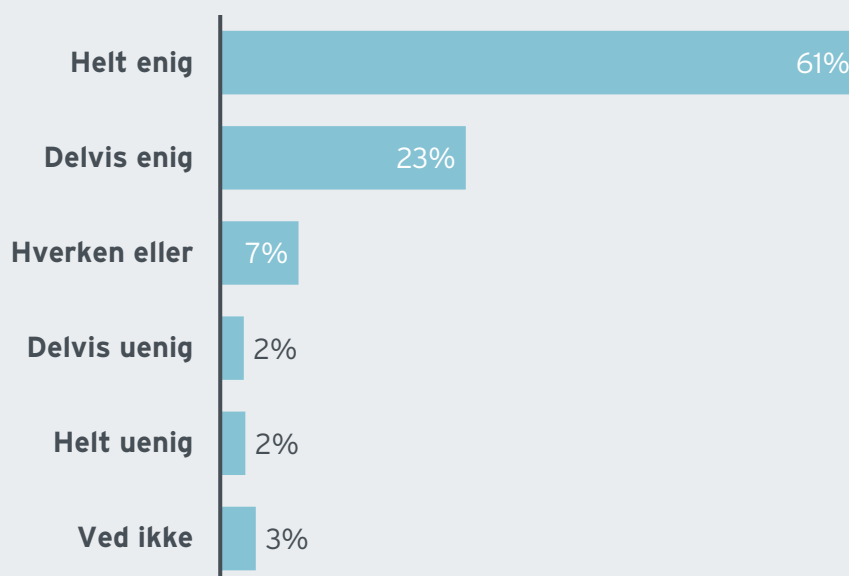

Figuren viser andelen af borgerne, der svarer i høj grad eller i nogen grad på de forskellige svarkategorier til spørgsmålet: "Hvad bliver efter din mening de mest betydningsfulde konsekvenser af klimaforandringerne på globalt plan?". Flere svar muligt. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Større politisk indsats efterlyses

Hvor enig eller uenig er du i, at der fra politisk hold bør gøres mere for at håndtere de problemer, klimaforandringerne giver nu?

Figuren viser, hvor enige eller uenige borgerne er i, om der skal gøres mere fra politisk hold på klimaområdet. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Boligen centrum for klimabevidste handlinger

Selv om bekymringerne over klimaforandringerne optager langt de fleste, er der stadig en del - mere end en fjerdedel af syddanskerne, som mener, de i mindre grad eller slet ikke gør noget for klimaet i dagligdagen.

72 pct. synes, de i høj eller nogen grad gør noget for klimaet i dagligdagen. Spørger man denne gruppe om, hvad de gør for klimaet, er det særligt aktiviteter, der relaterer sig til boligen og fødevarer, som scorer højt. Det gælder bl.a. besparelse på varme og vand, minimering af madspild og sortering af affald.

Færre udøver klimavenlige aktiviteter, der har med transport at gøre. Spørges der til, om klimahensyn har indflydelse på, hvordan man transporterer sig rundt, svarer næsten halvdelen af syddanskerne (48 pct.) i mindre grad eller slet ikke.

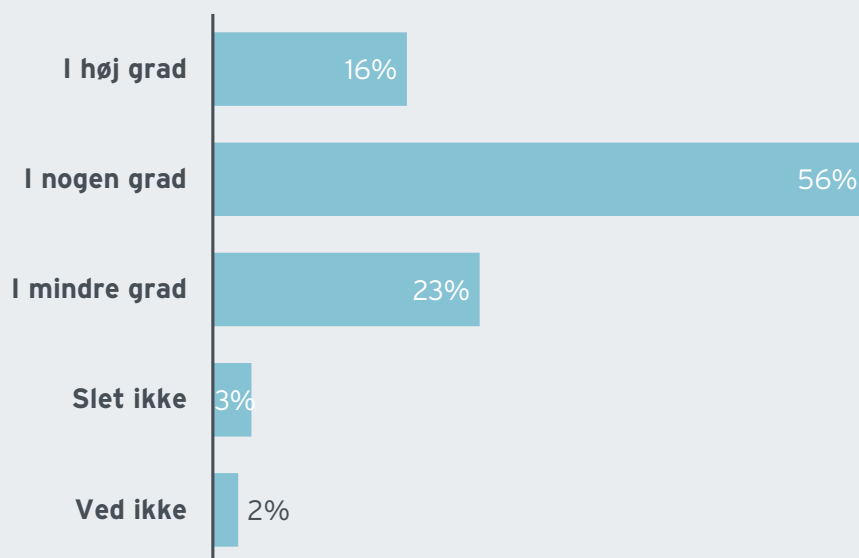
Der er generelt stor interesse for at gøre boligen klimavenlig. Skal der bruges penge på boligforbedringer, tænker seks ud af ti (59 pct.) i høj grad i energivenlige løsninger. Samtidig er energimærkning vigtig for knap ni ud af ti, hvis de skulle købe ny bolig i morgen.

Det skræmmer ikke, hvis klimavenlige produkter har et højere prisniveau. Langt hovedparten af syddanskerne er i høj grad eller i nogen grad klar til at betale for klimavenlige varer. Det gælder især for personer med høje indkomster.

Udfordringen i forhold til at købe mere klimavenligt ligger bl.a. i, at det kan være svært at spotte klimavenlige produkter. To tredjedele af syddanskerne (67 pct.) har svært eller meget svært ved at gennemskue, hvilke varer der er mest klimavenlige.

Hver fjerde mener ikke, de gør meget

I hvilken grad gør du selv noget for klimaet i din dagligdag?

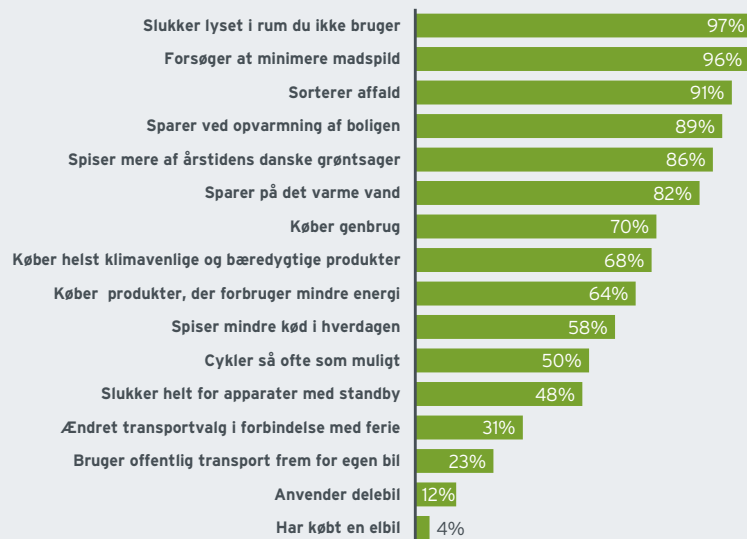

Figuren viser, i hvilken grad borgerne mener, de gør noget for klimaet i deres dagligdag. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Hvad gør de klimaengagerede borgere?

Jeg nævner nu nogle ting, man kan gøre for klimaet, og jeg vil gerne vide, om det er noget, du gør?

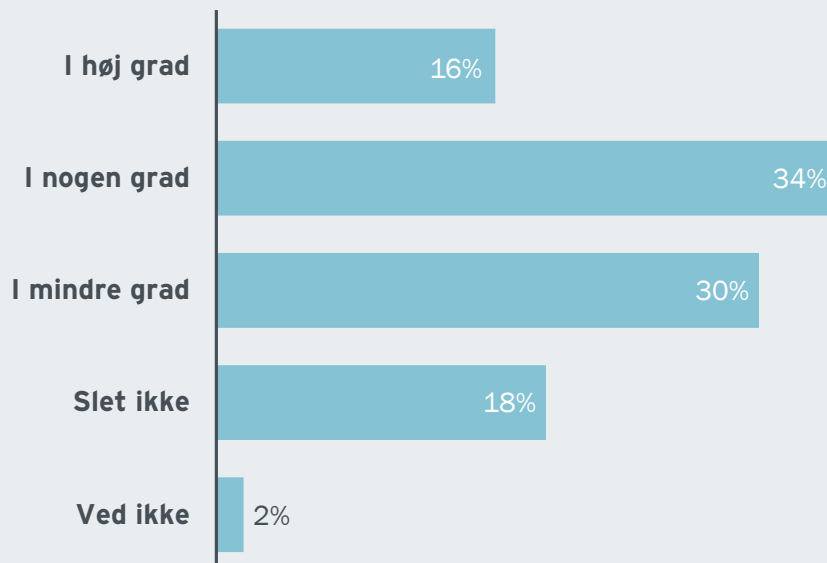

Figuren viser, hvad de borgere, der har svaret i høj eller i nogen grad på spørgsmålet, "I hvilken grad gør du selv noget for klimaet i din dagligdag?", gør af klimavenlige handlinger. Flere svar muligt. Svar fra 2.504 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

For halvdelen har klimahensyn indflydelse på transportvaner

I hvilken grad har klimahensyn indflydelse på, hvordan du transporterer dig rundt?

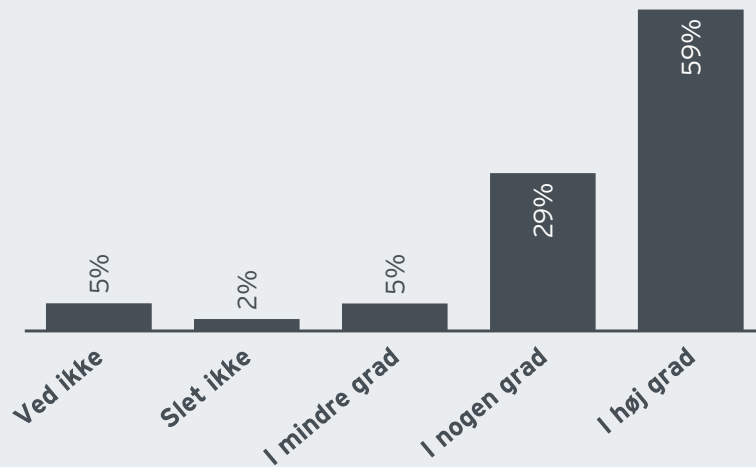

Figuren viser, i hvilken grad borgerne tilrettelægger deres transportvalg efter klimahensyn. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Mange er villige til at investere i energivenlige boligforbedringer

Hvis du bruger penge på boligforbedringer, i hvilken grad tænker du så i energivenlige løsninger?

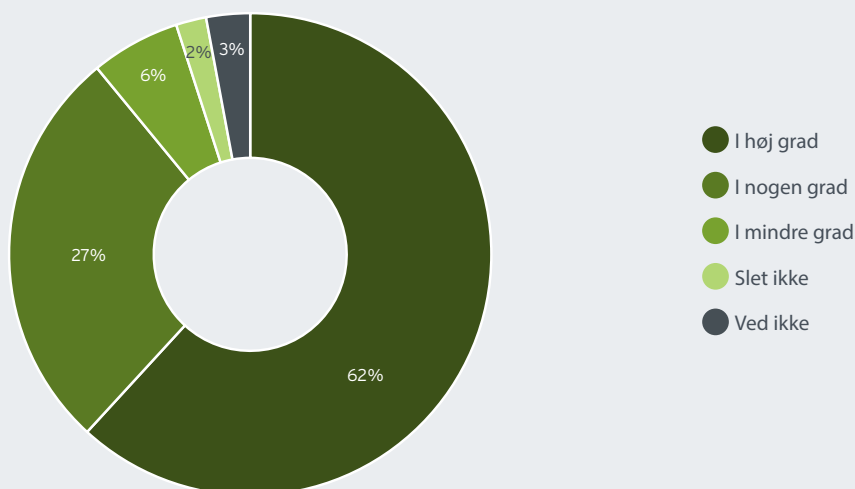

Figuren viser, i hvilken grad borgerne ville prioritere energivenlige løsninger, hvis de skulle bruge penge på boligforbedringer. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Energimærkning vigtig for valg af boligkøb

Hvis du skulle købe en ny bolig i morgen, i hvilken grad vil det have betydning for dit valg af bolig, at den er energimærket med godt resultat?

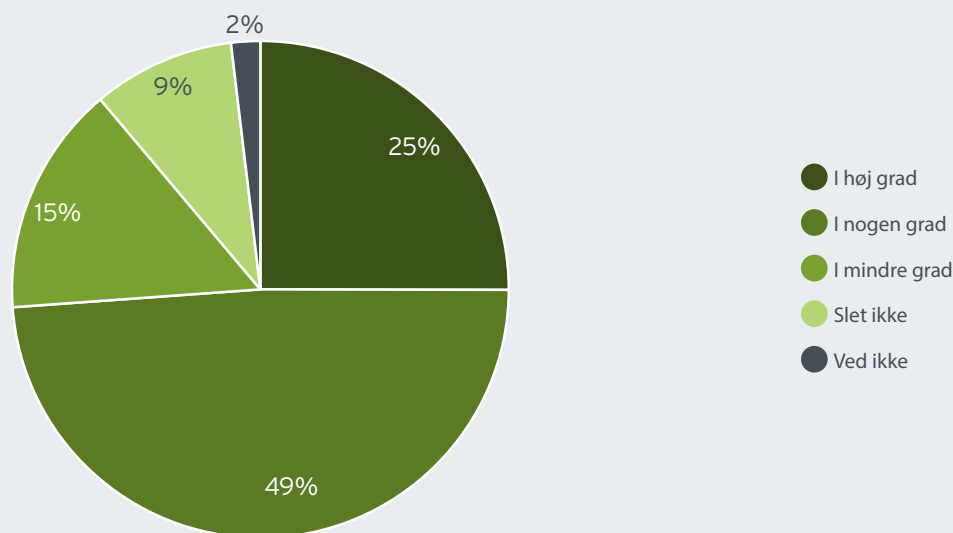

Figuren viser, i hvilken grad borgerne prioriterer høj energimærkning i deres boligkøb. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Stor villighed til at betale mere for klimavenlige varer

Er du villig til at betale mere for varer, der er mere klimavenlige?

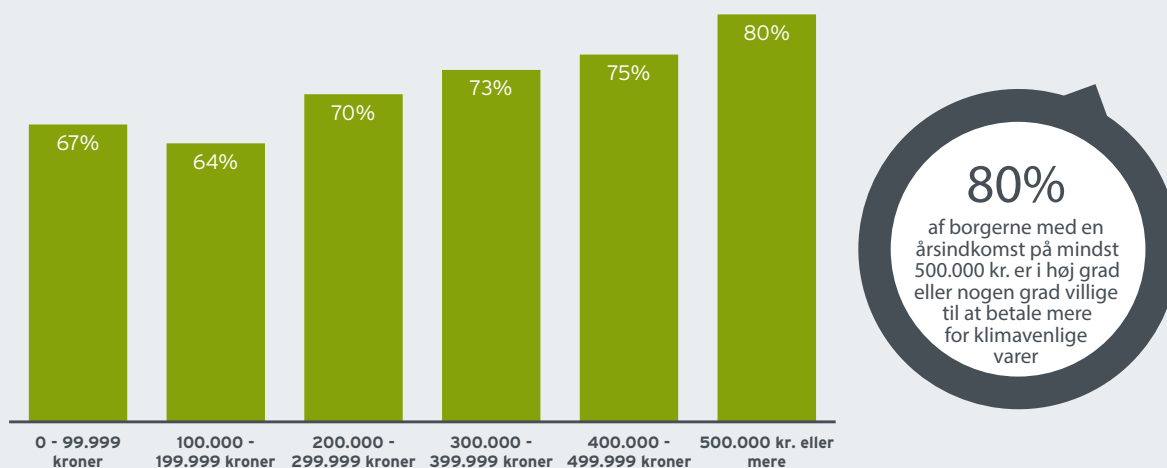

Figuren viser, i hvilken grad borgerne er villige til at betale mere for klimavenlige varer. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Især højindkomstgrupper er villige til at betale mere for klimavenlige varer

Er du villig til at betale mere for varer, der er mere klimavenlige?

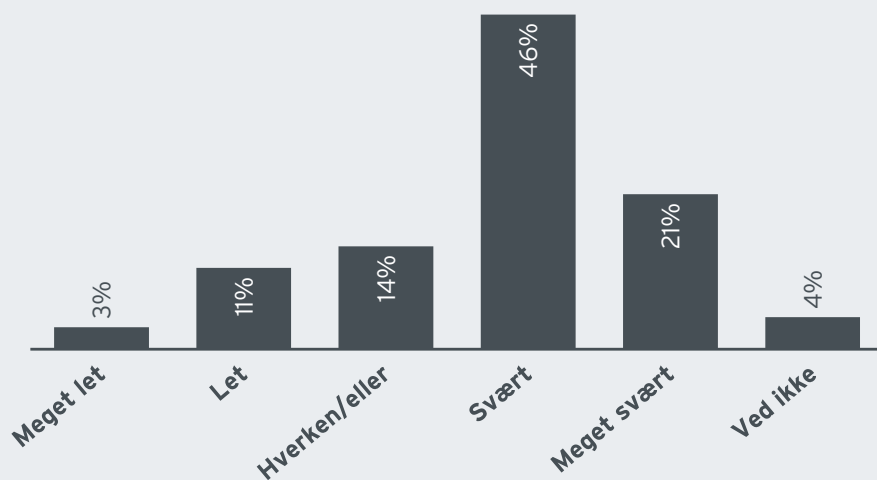

Figuren viser andel af borgerne fordelt på samlet husstandsindkomst, der i høj grad eller i nogen grad er villige til at betale mere for klimavenlige varer. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

To tredjedele har svært ved at gennemskue, hvilke varer der er mest klimavenlige

Hvor let eller svært er det at gennemskue, hvilke varer der er de mest klimavenlige?

Figuren viser, i hvilken grad borgerne synes, det er let eller svært at gennemskue, hvilke varer der er mest klimavenlige. Svar fra 3.712 respondenter. Data indsamlet marts-maj 2019.

Kilde: Region Syddanmark

Sådan har vi gjort

Analysen er udarbejdet af Region Syddanmark i samarbejde med Jysk Analyse.

Populationen for undersøgelsen er borgere på 18 år og derover i Region Syddanmark. Stikprøven er udvalgt fra en database med telefonnumre i Danmark.

Antallet af personer i de forskellige kommuner varierer fra ca. 3.000 personer (Fanø) til mere end 200.000 personer (Odense). Da der ønskes et ligeligt datagrundlag i hver af de 22 kommuner i regionen, er stikprøven stratificeret. Der er således gennemført ca. 145 interviews i hver kommune bortset fra de fire største kommuner i regionen (Odense, Vejle, Esbjerg og Kolding). I de fire største kommuner er der gennemført 245 interviews i hver kommune. Tilsammen er der gennemført lige over 3.700 telefoninterviews fordelt på 22 kommuner.

Spørgerammen er blevet pilottestet forud for igangsættelse. Dataindsamlingen er foregået som telefoninterview og har fundet sted i perioden 15. marts - 22. maj 2019.

Da der er anvendt stratificeret udvælgelse, skal der laves en vejning således, at totalresultaterne er repræsentative for hele Region Syddanmark. Vægten har ikke indflydelse på resultaterne i de enkelte områder, men kun på de samlede resultater. På samme måde er der beregnet en vægt, der opvejer de små afvigelser, der er på køn og alders fordeling i stikprøven i forhold til kommunen.

Hvordan syddanskerne påvirkes af klimaforandringerne (side 5)

Spørgsmålet "På hvilken måde oplever du, at klimaforandringerne påvirker dig?" blev stillet som et åbent svarfelt, hvor borgerne kunne angive deres svar som frie kommentarer.

1.710 respondenter svarede på spørgsmålet, hvoraf en stikprøve på en tredjedel (570) blev simpelt tilfældigt udvalgt. Respondenternes besvarelser blev gennemgået manuelt og sorteret i kategorier. Da visse respondenter angav mere end ét svar, blev disse sorteret ind i flere forskellige kategorier. F.eks. angiver en respondent kommentaren "Længere tørkeperioder, højere temperaturer", hvilket omhandler både vejrforandringer og temperaturudsving.

Samlet bestod stikprøven af 756 svar fra 570 respondenter. Procenterne i figuren refererer til det førstnævnte tal.

Hver kategori dækker over en række emner. For eksempel indeholder "Vejrforandringer" de kommentarer, der nævner tørke, regn og skybrud, storm og vind, og vejrforandringer generelt, mens en kategori som "Mental belastning" indeholder kommentarer der omhandler utryghed og bekymring for fremtiden.

Regionale mål for Grøn omstilling, klima og ressourcer

- Nedbringe udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser i Syddanmark gennem partnerskaber om blandt andet strategisk energiplanlægning samt mindske udledninger i egen virksomhed.
- Omstilling til mere cirkulær økonomi med mere effektiv brug af ressourcer, herunder råstoffer.
- Mindske negative konsekvenser ved forhøjede vandstande og ekstremvejr.

Regional Udvikling
Damhaven 12
7100 Vejle

www.detgodeliv.regionsyddanmark.dk